

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Očekávaný výsledek učení: JJK-CJL-001-ZV5-007

Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.

Popis úrovně Splněno

- Odhaduje význam běžně používaných slov cizího původu.
- Uvede příklad podobnosti některých jazyků s češtinou.
- Vyjádří svůj vztah k učení se cizím jazykům a zdůvodní ho.

Dobrou chuť!

Autorka materiálu: PhDr. Hana Havlínová, Ph.D.

Anotace

Cílem aktivity je poskytnutí prostoru pro experimentování s cizími jazyky prostřednictvím porovnávání názvů pokrmů a odhadování jejich významu. Aktivita je záměrně navržena pro spolupráci ve skupinách a jsou zvoleny takové vzdělávací strategie, které podporují rozvoj klíčových kompetencí k učení, komunikační, osobnostní a sociální, kulturní a digitální. Žáci společně odhadují, co se za názvy pokrmů skrývá, přiřazují fotografii daného pokrmu a uvádějí, podle čeho se rozhodovali. Zjišťují, které názvy pokrmů jsou si v různých jazycích podobné. Následně přiřazují menu k zemi „původu“, vyhledají ji na online mapě Evropy a zjistí informace o tradičních pokrmech daného státu. Doplněné menu na základě vyhledaných informací doplní a představí ostatním.

Zadání pro žáky

1. Ve skupině projděte menu, které jste si vylosovali. Odhadněte význam názvů jednotlivých pokrmů.
2. Vyberte vhodné fotografie a přiřaďte je k jednotlivým názvům.
3. Představte svoje menu ostatním skupinám a řekněte, podle čeho jste význam názvů jídel odhadovali.
4. Po společném sdílení můžete svoje řešení upravit. Pak porovnejte s menu v češtině.
5. Rozhodněte, ve kterém státě byste se mohli s menu v daném jazyce setkat. Můžete využít vlastní zkušenost nebo online aplikaci (překladač). Najděte vybraný stát na online mapě Evropy a jeho vlajku nakreslete na menu. Můžete napsat i název státu v originálním znění.
6. Zjistěte, jaké jsou tradiční pokrmy dané země. Využijte zdroje přes QR kódy.

7. Doplněte menu o dva až pět tradičních pokrmů. Zdůvodněte, proč jsou tradiční pokrmy považovány za kulturní dědictví dané země.
8. Představte výsledek své práce ostatním.
9. Každý sám za sebe napište, který pokrm byste chtěli ochutnat a proč.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK
Složka KK
Kód OVU

Znění OVU

Vzdělávací strategie

KK k učení Umění se učit KKU-USU-000-ZV5-001	Monitoruje své procesy učení.	-vedu žáky k vědomému popisu strategií, které jim pomohly při hledání řešení
KK komunikační Vícejazyčnost KKK-VJZ-000-ZV5-001	Rozpozná vybrané konkrétní rozdíly mezi vlastním vyjadřováním a vyjadřováním lidí z odlišných prostředí či kultur.	-připravuji zadání, která vedou k seznamování žáků s jazykovou diverzitou
KK osobnostní a sociální Identita KOS-SEB-000-ZV5-001	Poznává jedinečnost vlastní osobnosti.	-podporuji žáky, aby při hledání řešení reflektovali svoje zkušenosti, např. z cestování, a v diskusi ve skupině je sdíleli
KK kulturní Kulturní identita a rozmanitost KKT-IDR-000-ZV5-001	Porovnává kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní kultury i jiných kultur.	-záměrně volím obsahy, které ukazují kulturní dědictví konkrétní země (tradiční pokrmy můžeme vnímat jako součást tohoto dědictví a jejich přejímání do jiných kuchyní jako vzájemné obohacování)
KK digitální Digitální informace a data KDI-DAT-000-ZV5-001	Vyhledává potřebné informace v doporučených digitálních zdrojích.	-poskytuji žákům příležitost, aby si uvědomili, jak jim digitální technologie usnadňují práci (při vyhledávání informací a při vyhledání státu s využitím online mapy)

Metodický komentář pro učitele

Žáci si losují z menu v pěti různých jazycích. Menu je připraveno ve slovenštině, němčině, polštině, španělštině, chorvatštině. Skupiny jsou vhodné po třech žácích. Některé skupiny budou mít stejné menu (podle počtu žáků ve třídě). Pro práci s informacemi jsou vhodné tablety, nezbytné je připojení na internet. U některých jazyků existuje při přiřazování ke státu více možných řešení (např. němčina – Německo, Rakousko), podstatné je zdůvodnění žáků.

Popis ověřování

Jedná se o zkušební očekávaný výsledek učení. Podstatný je průběh a aktivní zapojení žáka. To učitel zjišťuje na základě pozorování. Sledovat by měl tato kritéria:

- Zapojení do diskuse ve skupině, podíl na spolupráci;
- Postup při hledání řešení;
- Snaha o dosažení cíle;
- Vyhledání informací dle zadání – využití doporučených zdrojů;
- Zdůvodnění ověření vyhledaných informací;
- Zdůvodnění, proč může být přejímání pokrmů do jiných kuchyní obohacením.

Uvedená kritéria mohou žáci využít k sebehodnocení.

Zdroje

VÚP (2008). Jazyková propedeutika pro učitele 1. stupně ZŠ: Detektiv v kuchyni. Dostupné z: <http://propedeutika.rvp.cz/>

Doporučené pro žáky: https://learning-corner.learning.europa.eu/play-games/eu-whats-it-all-about_cs,
<https://edu.ceskatelevize.cz/hledani?q=tradiční+pokrm>.

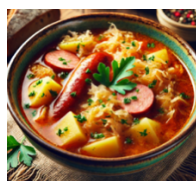
fotografie pokrmů: <https://chatgpt.com>

Příloha 1: vzor v češtině

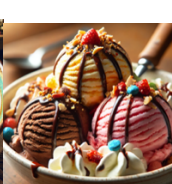
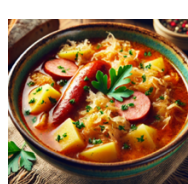
MENU	
ZELŇAČKA	
ŘÍZEK S BRAMBOREM	
GULÁŠ S CHLEBEM	
ŠPAGETY	
ZMRZLINA	
JABLEČNÝ ZÁVIN	

Příloha 2: menu v pěti jazycích k vytištění pro žáky

MENU	
KAPUSTNICA	
REZEŇ SO ZEMIAKAMI	
GULÁŠ S CHLEBOM	
ŠPAGETY	
ZMRZLINA	
JABLKOVÝ ZÁVIN	

MENU	
KOHLSUPPE	
STEAK MIT KARTOFFELN	
GULASCH MIT BROT	
SPAGHETTI	
EISCREME	
APFELSTRUDEL	

MENU	
ZUPA KAPUŚCIANA	
STEK Z ZIEMNIAKAMI	
GULASZ Z CHLEBEM	
SPAGHETTI	
LODY	
STRUDEL JABŁKOWY	

MENU	
SOPA DE REPOLLO	
BISTEC CON PATATAS	
GUISO CON PAN	
ESPAGUETIS	
HELADO	
STRUDEL DE MANZANA	

MENU	
JUHA OD KAPUSA	
ODREZAK S KRUMPIROM	
GULAŠ S KRUHOM	
ŠPAGETI	
SLADOLED	
SAVIJAČA OD JABUKA	

